

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA, ROLNICTWA
I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KSR-4100-06-00/2010

Nr ewid. 91/2010/P09118/KSR

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Warszawa maj 2010 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku planu finansowego
Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**

p.o. Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego

Teresa Warchałowska

Zatwierdzam:

Marek Zająkała

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 13 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Cel i zakres kontroli	5
1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	5
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	7
2.1. Ocena ogólna	7
2.2. Sprawozdawczość	8
2.3. Uwagi i wnioski	8
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	9
3.1. Księgi rachunkowe	9
3.2. Ustalenie planu finansowego	9
3.3. Wykonanie przychodów i kosztów	11
3.3.1. Przychody	11
3.3.2. Koszty	14
3.3.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia	22
3.3.4. Pochodne od wynagrodzeń	23
3.3.5. Zakupy towarów i usług	24
3.3.6. Wydatki majątkowe	26
3.3.7. Zobowiązania.....	28
3.4. Rozliczenie dotacji budżetowych	28
3.5. Realizacja programów finansowanych ze środków UE	33
3.6. Inne ustalenia kontroli	38
3.7. Ustalenia innych kontroli	39
3.7.1. Kontrole NIK	39
3.7.2. Audyt Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.....	41
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	42
4.1. Protokół.....	42
4.2. Wystąpienie pokontrolne	42
5. Załączniki.....	43

Wykaz skrótów i pojęć używanych w Informacji

Agencja płatnicza	- Instytucja wskazana przez rząd i podlegająca specjalnej procedurze akredytacji (w uzgodnieniu z Komisją Europejską); Agencja Płatnicza pełni trzy główne funkcje: autoryzuje, realizuje i księguje płatności (Paying Agency)
ARiMR	- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ARR	- Agencja Rynku Rolnego
BGŻ S.A.	- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
BP ARiMR	- Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
EFR	- Europejski Fundusz Rybactwa
EFRROW	- Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EURO	- Środek płatniczy w 16 państwach tworzących strefę euro w Unii Europejskiej
FAPA	- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
FRiOR	- Fundusz Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa
Fundusze strukturalne	- Fundusze tworzone w budżecie Unii Europejskiej, umożliwiające pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich drogą interwencji w kluczowych sektorach i regionach
IRZ	- System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt
JPO	- Jednolita Płatność Obszarowa
UPO	- Uzupełniająca Płatność Obszarowa
LAN/WAN	- Lokalna sieć komputerowa (Local Area Network) / Rozległa sieć komputerowa (Wide Area Network)
LPIS	- System Identyfikacji Działek Rolnych (Land Parcel Identification System)
MF	- Ministerstwo Finansów
MRiRW	- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
NBP	- Narodowy Bank Polski
ONW	- Działanie w ramach PROW 2007-2013 pn. „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania”
OR ARiMR	- Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
PO „Ryby 2007-2013”	- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”
PROW 2004-2006	- Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 - dokument operacyjny realizujący cele Narodowego Planu Rozwoju w zakresie polityki rozwoju obszarów wiejskich
PROW 2007-2013	- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - dokument realizujący założenia zawarte w Krajowym Planie Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Wszystkie działania w ramach czterech osi Programu są współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków krajowych przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej
PFRON	- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
SIA	- System Informatyczny - Agencja
SPO „Restrukturyzacja 2004-2006”	- Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”
SPO „Rybołówstwo 2004-2006”	- Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”
UE	- Unia Europejska
WPR	- Wspólna Polityka Rolna - ogół przedsięwzięć podejmowanych przez Wspólnotę Europejską w sektorze rolnictwa dla osiągnięcia celów określonych w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę
ZFŚS	- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
ZSZiK	- Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (IACS - Integrated Administration and Control System)

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, w okresie od 14 grudnia 2009 r. do 15 marca 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę Nr P/09/118 *Wykonania w 2009 roku planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2009 r. określonego w załączniku nr 17 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009² z dnia 17 lipca 2009 r., w zakresie przychodów i kosztów, z uwzględnieniem wykonania zadań statutowych.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2009⁴.

1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest państwową osobą prawną. Nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, a w zakresie gospodarki finansowej, gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych - minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W 2009 r. gospodarka finansowa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podlegała przepisom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁵, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych⁶ oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 128, poz. 1057.

³ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁴ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

Szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji w 2009 r. określała ustawa z dnia 9 maja 2008 r. *o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*⁸ oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 lipca 2007 r. *w sprawie zasad gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*⁹, które obowiązywało do 12 marca 2009 r. i rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. *w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*¹⁰.

W 2009 r. ARiMR realizowała zadania wynikające z planu finansowego oraz jako agencja płatnicza, poza rocznym planem finansowym, realizowała i rozliczała, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2009 r. *w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*, zadania w ramach: Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”, Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb, 2004-2006”, Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 oraz krajowych zadań zleconych, które są realizowane na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie ze statutem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 czerwca 2009 r. *w sprawie nadania statutu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*¹¹ oraz regulaminem organizacyjnym wprowadzonym przez Prezesa ARiMR zarządzeniem Nr 74/2009 z dnia 24 czerwca 2009 r., w ramach Agencji wyodrębnia się: Centralę ARiMR, 16 oddziałów regionalnych działających w każdym województwie oraz 314 biur powiatowych działających w każdym powiecie, z wyjątkiem miast na prawach powiatu. W Centrali ARiMR wyodrębniono 24 departamenty i Biuro Prezesa. W skład tych jednostek organizacyjnych wchodziły: wydziały, zespoły i samodzielne stanowiska pracy.

⁸ Dz. U. Nr 98, poz. 634 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 148, poz. 1043.

¹⁰ Dz. U. Nr 30, poz. 193.

¹¹ Dz. U. Nr 97, poz. 811.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2009 r. planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystane zostały środki finansowe z dotacji budżetowej na realizację zaplanowanych zadań związanych z funkcjonowaniem Agencji, działalnością pomocową dla rolnictwa¹² oraz środki z dotacji celowej na realizację zadań inwestycyjnych.

Zrealizowane w 2009 r. przychody ogółem w kwocie 1.666.337,0 tys. zł były wyższe o 150,0 tys. zł (o 0,009%) od planu po zmianach oraz niższe o 214.351,0 tys. zł (o 11,4%) od wykonanych w 2008 r. Główną przyczyną niższych przychodów, w porównaniu do 2008 r., było zmniejszenie o 8,9% otrzymanych dotacji z budżetu państwa (str. 11).

Zrealizowane w 2009 r. koszty ogółem wyniosły 1.921.723,0 tys. zł i były niższe o 69.688,0 tys. zł (o 3,5%) od planu po zmianach oraz niższe o 256.419,0 tys. zł (o 11,8%) od poniesionych w 2008 r. Było to związane z obniżeniem kosztów według rodzaju, działalności pomocowej oraz realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (str. 14).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieuzasadnionego i niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy z 20 pracownikami w latach 2005-2009. Skutkiem tego, na podstawie wyroków sądowych, wypłacono 17 pracownikom (zwolnionym w latach 2005-2008) odszkodowania w wysokości 352,8 tys. zł oraz 3 pracownikom (zwolnionym w 2009 r.) - 35,4 tys. zł (str. 23).

Stwierdzone uchybienia w kwocie 4,4 tys. zł (stanowiącej 0,0002% kosztów ogółem) dotyczyły nieterminowego (opóźnienie 4-8 dni) uregulowania zobowiązań z tytułu kosztów eksploatacyjnych Śląskiego Oddziału Regionalnego ARiMR oraz opłat za media. Agencja nie zapłaciła odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań (str. 28).

¹² Działalność ARiMR w ramach pomocy ze środków krajowych realizowana była w 2009 r. zgodnie z Wytocznymi Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007-2013 (Dz. U. UE C 319 z 27 grudnia 2006 r., s. 1), ustawą z dnia 9 maja 2008 r. o ARiMR, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.), ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273 ze zm.).

2.2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzane przez ARiMR sprawozdania finansowe: Rb-N za IV kwartał 2009 r. - sprawozdanie o stanie należności; Rb-UN - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej; Rb-Z za IV kwartał 2009 r. - sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji; Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych.

Sporządzone przez ARiMR sprawozdania o stanie należności i zobowiązań (Rb-N, Rb-UN, Rb-Z, Rb-UZ) przekazują prawdziwy i rzetelny obraz należności i zobowiązań na koniec 2009 r. Na podstawie badania zestawień obrotów i sald stwierdzono, że dane z ksiąg rachunkowych zostały prawidłowo przeniesione do sprawozdań o należnościach i zobowiązaniach. Podane w sprawozdaniach wielkości odpowiadają zapisom w ewidencji księgowej. Sprawozdania te sporządzano i przesyłano terminowo do Głównego Urzędu Statystycznego.

2.3. Uwagi i wnioski

W 2009 r. podtrzymany został wysoki poziom realizacji planu finansowego ARiMR. Wykonanie przychodów Agencji w 2009, w porównaniu do 2008 r., utrzymywało się na poziomie ok. 100%, a koszty nie przekraczały 97% kosztów planowanych. Po usprawnieniu procesu planowania, koszty inwestycji i zakupów inwestycyjnych zrealizowane zostały w 2009 r. na poziomie 92,2%, tj. o 3,5 punktu procentowego lepiej niż w 2008 r., a o 35,9 punktów procentowych lepiej niż w 2007 r. Poprawił się też wynik finansowy Agencji, chociaż nadal był ujemny. W 2009 r. wynosił -255.386,0 tys. zł, natomiast w 2008 r. -546.413,0 tys. zł.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wnikliwe analizowanie stanu prawnego i faktycznego przed podejmowaniem decyzji związanych z wypowiedaniem stosunku pracy pracownikom ARiMR;
2. Podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, wiarygodność ksiąg rachunkowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych.

Ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania losowej próby 169 dowodów księgowych. Doбору próby dokonano metodą monetarną¹³. Łączna wartość operacji udokumentowanych wylosowanymi dowodami księgowymi wyniosła 355.120,4 tys. zł, tj. ok. 18,5% kosztów ogółem poniesionych przez ARiMR w 2009 r.

Stosowany system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*, z wyjątkiem określenia daty operacji gospodarczej, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy. Wymóg ten został spełniony w trakcie kontroli NIK, w odniesieniu do ksiąg rachunkowych Agencji na 2010 r.

Badanie zapisów w księgach rachunkowych ARiMR i dokumentów księgowych, pod kątem: poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli wewnętrznej, w tym dekretacji i prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływających na sprawozdawczość bieżącą (półroczną) i sprawozdanie roczne, dokonano na próbie 169¹⁴ zapisów księgowych dobranej metodą monetarną.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rzetelności zapisów księgowych, mających wpływ na półroczne i roczne sprawozdania finansowe.

3.2. Ustalenie planu finansowego

Plan finansowy określony w załączniku nr 17 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009* zakładał przychody w kwocie 1.375.060,0 tys. zł, a koszty w kwocie 2.265.034,0 tys. zł (w tym koszty inwestycji - 215.787,0 tys. zł) oraz planowany ujemny wynik finansowy -889.974,0 tys. zł¹⁵. Po zmianie planu dokonanej przez Prezesa ARiMR w październiku 2009 r., w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹³ MUS (Monetary Unit Sampling) - dobór próby metodą monetarną. Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁴ Próbie stanowiło 163 elementów dobranych obligatoryjnie, dotyczących najwyższych pozycji wydatków oraz 6 elementów dobranych losowo.

¹⁵ Plan finansowy ARiMR na 2009 r., określony w załączniku nr 13 do *ustawy budżetowej na rok 2009* z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.), zakładał przychody w kwocie 1.485.380 tys. zł, koszty - 2.844.627 tys. zł oraz ujemny wynik finansowy -1.359.247 tys. zł. Zobowiązania wynosiły 1.630.440 tys. zł.

i Ministrem Finansów oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, plan przychodów wzrósł do kwoty 1.666.187,0 tys. zł (o 12,2%), koszty zmniejszyły się do kwoty 1.991.411,0 tys. zł (o 30%), zobowiązania zmniejszyły się do 357.538,0 tys. zł (o 61,2%), a wynik finansowy ujemny zmniejszył się do kwoty -325.224,0 tys. zł (o 76,1%).

Zaplanowane przychody na 2009 r. (załącznik nr 17 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 r.*) nie pokrywały w pełni finansowania zadań, przewidzianych do realizacji przez ARiMR. Prezes ARiMR informował Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o sytuacji finansowej Agencji. Niedobór środków finansowych na realizację wydatków bieżących ARiMR oraz wydatków na działalność pomocową¹⁶ został oszacowany na kwotę 300.147,0 tys. zł. Prezes ARiMR przekazał Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi szczegółową specyfikację tych wydatków.

W wyniku zmiany planu finansowego Agencji na 2009 r., dokonanej przez Prezesa ARiMR w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Ministrem Finansów oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, zwiększono przychody ogółem do kwoty 1.666.187,0 tys. zł (o 21,2%) oraz zmniejszono koszty ogółem do kwoty 1.991.411,0 tys. zł (o 12,1%). Zmian w planie finansowym dokonano w związku z przyznaniem Agencji, decyzjami Ministra Finansów, dotacji podmiotowej w łącznej kwocie 300.004,0 tys. zł z przeznaczeniem na: działalność bieżącą ARiMR i dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 czerwca 1998 r. na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, dotkniętych klęską powodzi w 1997 r. oraz dotacji celowej w kwocie 143,0 tys. zł na współfinansowanie projektu Transition Facility 2006/018-180.04-04 „Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej reformy WPR”.

Zwiększenie przychodów ogółem przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów ogółem wpłynęło na zmniejszenie ujemnego wyniku finansowego Agencji w 2009 r., w planie finansowym po zmianach z 1.359.247,0 tys. zł do 325.224,0 tys. zł, tj. o 76,1%. W wyniku dokonanych zmian w części A planu finansowego Agencji na 2009 r., stan planowanych środków pieniężnych na koniec grudnia 2009 r. wynosił 4.500,0 tys. zł.

Zwiększenie kwoty dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne oraz dotacji podmiotowej na cele statutowe wpłynęło na zmniejszenie o 78,1% planowanych

¹⁶ Patrz przypis 12.

zobowiązań na koniec 2009 r., do wysokości 357.538,0 tys. zł oraz zmniejszenie o 91,9% planowanych zobowiązań wymagalnych do wysokości 108.988,0 tys. zł. Powyższe zmiany planu wynikały z potrzeby zrównoważenia przychodów z kosztami, celem zmniejszenia zobowiązań wymagalnych.

3.3. Wykonanie przychodów i kosztów

3.3.1. Przychody

W planie finansowym ARiMR na 2009 r. ustalono przychody ogółem w wysokości 1.375.060,0 tys. zł. Przychody uwzględniały dotację z budżetu państwa w wysokości 1.314.955,0 tys. zł, w tym dotację podmiotową na działalność statutową w kwocie 1.159.178,0 tys. zł, dotację celową w kwocie 61.091,0 tys. zł na finansowanie i współfinansowanie Pomocy Technicznej w ramach PROW 2007-2013 i sfinansowanie zobowiązań w ramach PROW 2004-2006 działanie „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE” oraz dotację celową na inwestycje i zakupy inwestycyjne 94.686,0 tys. zł.

W wyniku zmiany planu finansowego zwiększono przychody ogółem o 291.277,0 tys. zł (o 21,2%) do kwoty 1.666.187,0 tys. zł. Było to spowodowane głównie zwiększeniem o 291.501,0 tys. zł (o 22,2%) planowanej dotacji z budżetu państwa dla ARiMR oraz zmniejszeniem planowanych przychodów własnych o 374,0 tys. zł.

Zrealizowane w 2009 r. przychody ogółem Agencji (według ksiąg rachunkowych na dzień 26 lutego 2009 r.) wyniosły 1.666.337,0 tys. zł i były wyższe o 150,0 tys. zł (o 0,009%) od planu po zmianach oraz niższe o 214.351,0 tys. zł (o 11,4%) od wykonanych w 2008 r. Główną przyczyną niższych przychodów, w porównaniu do 2008 r., było zmniejszenie o 8,9% dotacji z budżetu państwa.

Przychody własne Agencji w 2009 r. wyniosły 35.825,0 tys. zł i były wyższe o 730,0 tys. zł (o 2,1%) od planowanych (35.095,0 tys. zł). Na powyższe przychody składały się m.in.: dywidendy i udziały w zysku; odsetki, spłaty i zwroty środków dotyczących FRiOR oraz pożyczek udzielonych na realizację programu „Mała przedsiębiorczość”; prowizje od poręczeń i gwarancji; opłaty za czynności związane z oznakowaniem zwierząt. Przychody własne Agencji były niższe o 11.531,0 tys. zł (o 24,3%) od zrealizowanych w 2008 r. (47.356,0 tys. zł). Było to spowodowane głównie niższymi o 31,5% przychodami Agencji z tytułu odsetek od lokat bankowych.

Agencja w 2009 r. lokowała wolne środki finansowe w trzech bankach: Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. Oddział Warszawa Centrum Korporacyjne BGŻ S.A., Banku Gospodarstwa Krajowego III O/Warszawa oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. III O/Warszawa. Naliczone odsetki od lokat bankowych wyniosły 5.265,1 tys. zł. W 2009 r. ARiMR założyła 1.871 lokat o średnim czasie trwania 2,1 dnia. Średnia dzienna kwota lokaty wynosiła 15.170,3 tys. zł, przy średnim oprocentowaniu na poziomie 2,7%.

Pozostałe przychody wyniosły 24.636,0 tys. zł i stanowiły 100% zaplanowanych (24.636,0 tys. zł). Wyżej wymienione pozostałe przychody stanowiły środki finansowe uzyskane przez ARiMR w wyniku refundacji wcześniej poniesionych wydatków, uznanych jako koszty kwalifikowane w ramach działania „Pomoc Techniczna” w zakresie SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

W części B (dane uzupełniające) planu finansowego ARiMR wartość aktywów wyniosła 534.056,0 tys. zł i była wyższa o 33.769,0 tys. zł, tj. o (o 6,7%) od planowanych (500.287,0 tys. zł).

Aktywa trwałe wyniosły 476.795,0 tys. zł i były niższe o 6.814,0 tys. zł (o 1,4%) od planowanych po zmianach (483.609,0 tys. zł). Niższa od zakładanej realizacja wartości aktywów trwałych wynikała m.in. z niższej od planowanej realizacji nakładów majątkowych w 2009 r. W tej pozycji planu ujęto również posiadane przez Agencję wartości akcji w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. Agencja posiadała 1.085.567 akcji w 13 spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe o wartości nominalnej 130.840,6 tys. zł. Wartość bilansowa tych akcji na koniec 2009 r. wyniosła 114.521,0 tys. zł, tj. 100,2% wartości zaplanowanej (114.252,0 tys. zł). W 2009 r. Agencja uzyskała przychody z tytułu dywidendy w łącznej kwocie 495,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Aktywa obrotowe wyniosły 57.261,0 tys. zł, i były wyższe o 40.583,0 tys. zł (o 243,3%) od planowanych (16.678,0 tys. zł). Wzrost wartości aktywów obrotowych wynikał głównie z wyższego o 34.803,0 tys. zł od planowanego stanu środków pieniężnych na koniec 2009 r. (4.500,0 tys. zł.). Środki pieniężne na koniec 2009 r. wyniosły 39.303,0 tys. zł i były wyższe o 34.803,0 tys. zł (o 773,4%) od planowanych. Środki pieniężne na koniec 2009 r. były niższe o 244.325,0 tys. zł (o 86,1%) od stanu na koniec 2008 r. (283.628,0 tys. zł).

W części C „Informacje dodatkowe” planu finansowego ARiMR przychody z tytułu sprzedaży środków trwałych wyniosły 964,0 tys. zł i były niższe o 36,0 tys. zł (o 3,6%) od planowanych (1.000,0 tys. zł). Agencja w 2009 r. dokonała sprzedaży, w drodze przetargu publicznego, 32 samochodów wycofanych z eksploatacji z uwagi na brak możliwości ich efektywnego wykorzystania oraz ponoszenia dodatkowych kosztów ich utrzymania. Agencja w 2009 r. dokonała również sprzedaży sprzętu sieciowego i komputerowego na podstawie oceny jego stanu technicznego, amortyzacji oraz aktualnych cen rynkowych.

Wartość nieodpłatnie przekazanych w 2009 r. środków trwałych wynosiła 771,0 tys. zł i była wyższa o 751,0 tys. zł od planowanej (20,0 tys. zł). W 2009 r. Agencja przekazywała nieodpłatnie środki trwałe i wyposażenie całkowicie umorzone i nie uzyskała przychodów z tego tytułu.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do planowanych i zrealizowanych przychodów ogółem Agencji.

Dane o przychodach Agencji w 2009 r. przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

Należności i umorzenia

Należności w zakresie działalności pomocowej wyniosły 189.864,0 tys. zł i były wyższe o 19,1% w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. Wzrost tych należności wynikał głównie ze zwiększenia: dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych; dofinansowania przez Agencję ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich; udzielonych kredytów modernizacyjnych, naprawczych i zrestrukturyzowanego długu przejętego z Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa oraz poręczeń i gwarancji.

Należności z tytułu dopłat do oprocentowania, ze środków ARiMR do udzielonych przez banki, kredytów modernizacyjnych i naprawczych, zrestrukturyzowanego długu przejętego z FRiOR, które wyniosły 52.682,7 tys. zł oraz należności z tytułu dofinansowania przez Agencję ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich (62.159,4 tys. zł), wzrosły odpowiednio o 6,2% i o 40,3% w stosunku do stanu na koniec 2008 r. Należności z tytułu pożyczek udzielonych za pośrednictwem banków na realizację programu „Mała przedsiębiorczość” wzrosły o 0,8% do kwoty 7.957,5 tys. zł. Należności z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wzrosły o 123,8 tys. zł (o 7,5%) i wyniosły 1.777,5 tys. zł, należności z tytułu udzielonych kredytów inwestycyjnych wzrosły

o 1.310,8 tys. zł (o 15,2%) i wyniosły 9.905,7 tys. zł. Należności z tytułu udzielonych pożyczek z Krajowego Urzędu Pracy na tworzenie miejsc pracy wzrosły o 406,3 tys. zł (o 16,7%) i wyniosły 2.831,1 tys. zł. Należności z tytułu umów przedfunduszowych zmniejszyły się o 32,4 tys. zł do kwoty 5.531,1 tys. zł. Pozostałe należności i roszczenia Agencji z tytułu dostaw robót i usług, kar i odszkodowań, ubezpieczeń społecznych, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wzrosły o 19,5% do kwoty 47.018,8 tys. zł.

Stan należności w zakresie działalności pomocowej na koniec 2009 r., windykowanych przez ARiMR, wynosił 171.036,5 tys. zł i w porównaniu do 2008 r. zwiększył się o 29.571,8 tys. zł (o 20,9%). Wzrost tych należności był spowodowany przede wszystkim wpływem większej liczby nowych spraw do windykacji oraz bieżącym naliczaniem odsetek.

W 2009 r. Agencja, w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych, odzyskała należności w łącznej kwocie 6.976,5 tys. zł. Prezes ARiMR, na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 2, 3, 4b ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o *Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*, umorzył wierzytelności z tytułu spłaty zrestrukturyzowanego długu w łącznej kwocie 2.391,5 tys. zł. Umorzeń dokonano w sposób zgodny z ww. podstawą prawną.

3.3.2. Koszty

W planie finansowym ARiMR na 2009 r. ustalono koszty ogółem w wysokości 2.265.034,0 tys. zł, które w planie po zmianach zostały zmniejszone o 273.623,0 tys. zł (o 12,1%) do wysokości 1.991.411,0 tys. zł. W wyniku tych zmian koszty według rodzaju zostały zmniejszone o 73.009,0 tys. zł (o 6,3%) z kwoty 1.155.778,0 tys. zł do 1.082.769,0 tys. zł. Koszty działalności pomocowej z 893.469,0 tys. zł zostały zmniejszone o 130.117,0 tys. zł (o 14,6%) do wysokości 763.352,0 tys. zł. Na powyższą różnicę miało wpływ zmniejszenie dopłat do oprocentowania: inwestycyjnych kredytów bankowych o kwotę 95.048,0 tys. zł (o 15,6%) z kwoty 610.544,0 tys. zł do 515.496,0 tys. zł, kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych o kwotę 34.133,0 tys. zł (o 19,8%) z kwoty 172.507,0 tys. zł do kwoty 138.374,0 tys. zł, w wyniku zmniejszenia stopy redyskonta weksli NBP z poziomu 6,25% do 3,75% w skali roku. Zmniejszono planowaną krajową płatność do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne z kwoty 8.316,0 tys. zł do 6.336,0 tys. zł (o 23,8%). Planowane koszty realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych zostały zmniejszone z kwoty 215.787,0 tys. zł do 145.290,0 tys. zł (o 32,7%).

Poniesione w 2009 r. przez Agencję koszty ogółem wyniosły 1.921.723,0 tys. zł i były niższe o 69.688,0 tys. zł (o 3,5%) od planu po zmianach oraz niższe o 256.419,0 tys. zł (o 11,8%) od poniesionych w 2008 r. Było to związane z obniżeniem kosztów według rodzaju, działalności pomocowej oraz realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych.

Koszty według rodzaju wyniosły 1.046.312,0 tys. zł i były niższe o 36.457,0 tys. zł (o 3,4%) od planu po zmianach (1.082.769,0 tys. zł). Było to spowodowane niższymi kosztami materiałów i energii, usług obcych oraz wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń. W porównaniu do 2008 r., koszty według rodzaju były natomiast wyższe o 84.135,0 tys. zł (o 8,7%), głównie z powodu poniesienia w 2009 r. wyższych kosztów wynagrodzeń o 58.771,0 tys. zł (o 12,4%), składek od wynagrodzeń o 9.488,0 tys. zł (o 11,9%).

Koszty materiałów i energii wyniosły 32.530,0 tys. zł i były niższe o 4.225,0 tys. zł (o 11,5%) od planowanych (36.755,0 tys. zł). Niepełna realizacja kosztów wynikała m.in. z wprowadzenia oszczędności w zakresie zakupów artykułów spożywczych, materiałów biurowych, prasy, książek, biuletynów, materiałów informatycznych i sprzętu telekomunikacyjnego. W związku z niedoborem środków finansowych w 2009 r., Agencja prowadziła oszczędną gospodarkę materiałową w celu zapewnienia ciągłości działań ARiMR.

Koszty remontów wyniosły 1.084,0 tys. zł i były niższe o 69,0 tys. zł (o 6%) od planowanych (1.153,0 tys. zł). Niższa realizacja tych kosztów wynikała głównie z mniejszej liczby usterek występujących w pomieszczeniach zajmowanych przez ARiMR oraz mniejszej awaryjności sprzętu. Doraźne prace remontowe Agencja wykonywała we własnym zakresie, w ramach zadań przewidzianych dla pracowników zatrudnionych w ARiMR, przy wykorzystaniu zakupionych materiałów niezbędnych do przeprowadzenia tych remontów.

Koszty pozostałych usług obcych wyniosły 356.867,0 tys. zł i były niższe o 10.038,0 tys. zł (o 2,7%) od planowanych (366.905,0 tys. zł). W ramach tej pozycji planu Agencja poniosła w 2009 r. koszty: przeprowadzenia kontroli na miejscu, usług telekomunikacyjnych i informatycznych, najmu i dzierżawy eksploatowanych budynków, pocztowe i kurierskie, kserograficzne i drukarskie, prawne oraz serwisowe i konserwacyjne.

Koszty podatków i opłat w kwocie 8.913,0 tys. zł były niższe o 4,9% od zaplanowanych (9.369,0 tys. zł) i dotyczyły m.in. podatków stanowiących źródło dochodów własnych

jednostek samorządu terytorialnego, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, opłat urzędowych (w tym: skarbowych, notarialnych, sądowych i administracyjnych) oraz wpłat na PFRON.

Koszty wynagrodzeń w 2009 r. wyniosły 532.443,0 tys. zł i były niższe o 1,4% od zaplanowanych (539.752,0 tys. zł). Koszty wynagrodzeń w 2009 r. były wyższe o 58.771,0 tys. zł (o 12,4%) od zrealizowanych w 2008 r. (473.672,0 tys. zł). Wzrost tych kosztów wynikał m.in. z podwyższenia, zgodnie z treścią § 6 ust. 6 regulaminu wynagradzania pracowników ARiMR z dniem 1 stycznia 2009 r. indywidualnych wynagrodzeń zasadniczych i dodatków funkcyjnych pracowników o średni wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, który został ustalony w wysokości 103,9%. Ponadto wzrost kosztów wynagrodzeń wynikał z wyższego poziomu wykonania planu funduszu wynagrodzeń. W 2009 r. wydatki na wynagrodzenia stanowiły 98,7%, a w 2008 r. - 93,8% planowanych i wynikały ze wzrostu średniorocznego poziomu zatrudnienia.

Koszty składek od wynagrodzeń, w tym: na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 89.446 tys. zł były niższe o 4.903,0 tys. zł (o 5,2%) od planowanych (94.349,0 tys. zł). Niepełna realizacja planowanych na 2009 r. kosztów w zakresie składek od wynagrodzeń wynikała z niepełnej realizacji kosztów z tytułu składek na Fundusz Pracy (FP) oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP).

Pozostałe koszty wyniosły 25.029,0 tys. zł i były niższe o 9.457,0 tys. zł (o 27,4%) od planowanych (34.486,0 tys. zł). Wynikało to z poniesienia niższych od planowanych kosztów: delegacji krajowych i zagranicznych w wyniku uzyskiwania niższych cen za noclegi oraz dojazdy służbowe związane z przeprowadzonymi kontrolami, ryczałtów na dojazdy, ubezpieczeń w wyniku sprzedaży 32 samochodów w ARiMR.

Zrealizowane koszty działalności pomocowej wyniosły 741.455,0 tys. zł i były niższe o 21.897,0 tys. zł (o 2,9%) od planowanych (763.352,0 tys. zł). Wynikało to m.in. z niższych o 2,2% dopłat do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych i niższych o 4% dopłat do oprocentowania kredytów przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych, a także niższych o 8,7% kosztów wsparcia działalności administracyjnej grup producentów rolnych oraz niższych o 16,1% kosztów działalności informacyjno-promocyjnej. Koszty działalności pomocowej były niższe o 274.556,0 tys. zł (o 27%) od zrealizowanych w 2008 r. (1.016.011,0 tys. zł).

ARiMR współpracowała z 20 bankami w zakresie stosowania dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych do dnia 30 kwietnia 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji¹⁷, oraz z 8 bankami w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji¹⁸, zastąpionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR¹⁹.

W 2009 r. 8 banków udzieliło 10.699 inwestycyjnych kredytów preferencyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania na kwotę ogółem 1.797.924,7 tys. zł. Najwięcej kredytów udzielono na zakup gruntów rolnych (5.564) na kwotę 706.207,5 tys. zł o 18% więcej niż w 2008 r. (4.719) oraz na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie przekroczyły 40 roku życia (3.082) na kwotę 631.354,1 tys. zł o 50% mniej niż w 2008 r. (6.223). Ponadto na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych objętych programami branżowymi udzielono 74 kredyty na kwotę ogółem 21.146,9 tys. zł, na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych przez grupy producentów rolnych 3 kredyty na kwotę ogółem 2.073,6 tys. zł, na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego 418 kredytów na kwotę ogółem 88.537,4 tys. zł, na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych 950 kredytów na kwotę ogółem 133.349,0 tys. zł, na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie 608 kredytów na kwotę ogółem 215.256,2 tys. zł. Koszty dopłat do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych w 2009 r. wyniosły 504.014,0 tys. zł i były niższe o 11.482,0 tys. zł (o 2,2%) od planowanych (515.496,0 tys. zł). Dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów inwestycyjnych w 2009 r. wyniosły 16.123,0 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. (według danych sprawozdawczych przekazanych przez banki) największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

- zakup 91.774 ha gruntów rolnych - na kwotę kredytów 908.963,9 tys. zł,

¹⁷ Dz. U. Nr 16, poz. 82 ze zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 77, poz. 514 ze zm.

¹⁹ Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.

- zakup, budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją 1.103.797,79 m² budynków - 392.124,0 tys. zł,
- zakup 11.609,03 szt. maszyn i urządzeń - 160.403,1 tys. zł,
- zakup 1446 szt. ciągników - 158.670,8 tys. zł,
- zakup 172 szt. kombajnów - 57.292,1 tys. zł,
- zakup 168 szt. kompletnych linii technologicznych - 59.260,8 tys. zł,
- zakup, budowę silosów, które mogą przechowywać - 47.433,80 ton - 11.433,8 tys. zł,
- utwardzenie placów o łącznej powierzchni - 123.374,88 m² - 6.938,0 tys. zł,
- zakup 3.626.073 szt. materiału nasadzeniowego roślin wieloletnich - 10.650,2 tys. zł,
- budowę, modernizację 38 ujęć wody - 1.905,9 tys. zł,
- zakup 6 samochodów specjalistycznych - 485,8 tys. zł,
- budowę, modernizację 8 oczyszczalni ścieków - 378,4 tys. zł,
- budowę 15 przyłączy do sieci kanalizacyjnych - 331,1 tys. zł.

Przedsięwzięcia finansowane w okresie styczeń - grudzień 2009 r. objęte preferencyjnymi kredytami inwestycyjnymi (dotyczącymi inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym) służyły poprawie warunków w zakresie wymagań dotyczących dobrostanu zwierząt (20,5%), poprawie struktury agrarnej (20,5%), poprawie jakości i promocji produktów rolnych (20%), zwiększeniu oferty towarowej oraz jej lepszemu dostosowaniu do wymagań rynku (20%) oraz utrzymaniu lub poprawie warunków w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska (19%).

Koszty dopłat do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych wyniosły 132.793,0 tys. zł i były niższe o 5.581,0 tys. zł (o 4%) od planowanych (138.374,0 tys. zł). ARiMR współpracowała z 14 bankami w zakresie stosowania dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych do dnia 30 kwietnia 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. *w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji*, oraz z 8 bankami w zakresie kredytów udzielanych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji*, zastąpionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. *w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR*.

W 2009 r. 8 banków udzieliło 40.617 kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych na kwotę ogółem 793.422,6 tys. zł, z czego 36 kredytów

kłęskowych inwestycyjnych na kwotę 855,2 tys. zł oraz 40.581 kredytów kłęskowych obrotowych na kwotę 792.567,1 tys. zł.

Dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych wyniosły ogółem 132.792,5 tys. zł, z czego do kredytów udzielonych do 30 kwietnia 2007 r. w 2009 r. - 67.460,0 tys. zł, do kredytów udzielonych od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2009 r. - 65.330,0 tys. zł, do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 czerwca 1998 r. na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, dotkniętych kłęską powodzi w 1997 r. - 3,0 tys. zł.

Koszty dofinansowania ponoszonych przez producentów rolnych zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie wyniosły 57.147,0 tys. zł i były niższe o 1.053,0 tys. zł (o 1,8%) od planowanych (58.200,0 tys. zł). Wydatki 2009 r. wyniosły 43.753,5 tys. zł, a zobowiązania 2009 r. płatne w 2010 r. - 13.393,5 tys. zł.

W 2009 r. Agencja podpisała umowy z 10 podmiotami z branży utylizacyjnej na łączną kwotę 57.346,8 tys. zł, którą zrealizowano w 99,7%. Podmioty te zebrały, przetransportowały i unieszkodliwiły padłe zwierzęta w liczbie: 42.284 szt. przeżuwaczy podlegających badaniu w kierunku TSE²⁰, 58.627 szt. przeżuwaczy niepodlegających badaniu w kierunku TSE, 3.893 szt. koni, 585.789 szt. świń.

Urzędy Kontroli Skarbowej w wyniku przeprowadzonych w latach 2003-2007 kontroli w 32 podmiotach branży utylizacyjnej stwierdziły nieprawidłowości w kwocie 18.499,5 tys. zł. W wyniku kontroli przeprowadzonych przez Agencję kwota nieprawidłowości wyniosła 52.418,4 tys. zł. Stan zadłużenia podmiotów branży utylizacyjnej na koniec 2009 r. wynosił 75.724,8 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi i wzrósł w porównaniu do 2008 r. o 24.720,8 tys. zł. Podmioty branży utylizacyjnej zwróciły nienależne dofinansowanie w kwocie 1.319,9 tys. zł, z czego w 2009 r. kwotę 470,8 tys. zł.

Koszty finansowania działalności administracyjnej grup producentów rolnych wyniosły 63,0 tys. zł i stanowiły 91,3% planowanych (69,0 tys. zł). W 2009 r. Agencja udzielała pomocy finansowej grupom, które do 30 kwietnia 2004 r. zostały wpisane do rejestrów grup producentów rolnych prowadzonych przez marszałków województw. Pomoc udzielana jest na założenie i wsparcie działalności administracyjnej w okresie pierwszych

²⁰ Zakaźne gąbczaste encefalopatie (Transmissible Spongiform Encephalopathies).

5 lat od wydania przez wojewodę decyzji administracyjnej stwierdzającej spełnianie warunków określonych w ustawie z dnia 15 września 2000 r. *o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw*²¹ i wpisania jej do ww. rejestru. Do 31 grudnia 2009 r., w oparciu o kompletne i zweryfikowane wnioski o płatność wykazujące faktycznie osiągnięte przychody i poniesione koszty, wypłacono pomoc 15 grupom w kwocie ogółem 568,4 tys. zł.

Koszty finansowania zalesiania gruntów rolnych wyniosły 40.807,0 tys. zł i stanowiły 100% planowanych kosztów (40.808 tys. zł). W 2009 r. ARiMR zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej*²² kontynuowała wypłaty ekwiwalentów dla właścicieli zalesionych gruntów, którzy w latach 2002-2003 zalesili grunty rolne na łącznej powierzchni ok. 19.500 ha, na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. *o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia*²³. Wypłaty ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych będą kontynuowane do czasu nabycia przez nich prawa do otrzymywania renty lub emerytury, nie dłużej jednak niż przez okres 20 lat. Od początku obowiązywania programu do dnia 31 grudnia 2009 r. Agencja przekazała na wypłaty ww. ekwiwalentów 253.041,0 tys. zł, z czego w 2009 r. - 40.807,0 tys. zł.

Koszty działalności informacyjno-promocyjnej Agencji wyniosły 2.399,0 tys. zł i były zrealizowane na poziomie 83,9% planowanych (2.858,0 tys. zł). Niepełna realizacja planowanych kosztów działalności informacyjno-promocyjnej wynikała m.in. z podjętych przez Kierownictwo ARiMR decyzji o ograniczeniu w 2009 r. zakupu ilości i rodzaju artykułów promocyjnych Agencji oraz racjonalizacji ilości jej wydawnictw, jak również w wyniku oszczędności uzyskanych w drodze przeprowadzonych przetargów, m.in. na stoiska wystawiennicze o charakterze informacyjno-promocyjnym na targach, dożynkach oraz na wydawnictwa, zakupy artykułów promocyjnych i kalendarzy dla Agencji.

Koszty finansowania zadań w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt wyniosły 382,0 tys. zł i stanowiły 98,2% planowanych kosztów po zmianach (389,0 tys. zł). Dotyczyły m.in. usług kolczykowania bydła, wydruku i dystrybucji formularzy systemowych dla bydła, owiec, kóz i świń oraz produkcji hologramów zabezpieczających paszport bydła.

²¹ Dz. U. Nr 88, poz. 983 ze zm.

²² Dz. U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2273 ze zm.

²³ Dz. U. Nr 73, poz. 764 ze zm.

Koszty realizacji roszczeń z tytułu poręczeń wyniosły łącznie 28,0 tys. zł i były zrealizowane na poziomie 3,7% planowanych po zmianach (748,0 tys. zł) i dotyczyły wydatków związanych z realizacją 4 poręczeń spłaty kredytów studenckich. W 2009 r. Agencja udzieliła 3 poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych w kwocie 841,0 tys. zł, 1 poręczenia spłaty kredytu kłęskowego w kwocie 65,0 tys. zł oraz odmówiła udzielenia 1 poręczenia i 1 gwarancji w łącznej kwocie 1.244,0 tys. zł, z uwagi na zbyt duże ryzyko ewentualnej realizacji roszczenia oraz błędy formalne. Agencja w 2009 r. udzieliła 468 poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 5.842,0 tys. zł tj. o 25 poręczeń mniej niż w 2008 r. (443 poręczenia).

Koszty z tytułu udzielonej pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych wyniosły 14,0 tys. zł i stanowiły 18,9% planowanych (74,0 tys. zł). Było to spowodowane wpływem do Agencji jednego wniosku, na podstawie którego została dokonana płatność.

Koszty realizacji krajowej płatności do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne wyniosły 3.808,0 tys. zł i zostały zrealizowane na poziomie 60,1% planowanych (6.336,0 tys. zł). Niższa realizacja tego zadania wynikała z odmowy przyznania pomocy rolnikom, którzy w ostatnich trzech latach obrotowych wykorzystali pomoc de minimis w rolnictwie w kwocie 7.500 euro, tym samym skutkowało to zmniejszeniem realizacji ww. zadania w ramach środków krajowych. Po wprowadzeniu danych do systemu informatycznego, przeprowadzeniu kontroli administracyjnej wniosków, stwierdzono, że zadeklarowana powierzchnia kwalifikowana do rzepaku wynosiła w 2009 r. 36 tys. ha. Płatność do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne była uzależniona od realizacji płatności do upraw roślin energetycznych, których system uruchomiono od stycznia 2009 r. Dłuższy czas realizacji tego procesu wynikał również z konieczności dostarczenia wszystkich zebranych roślin energetycznych w gospodarstwie, do zatwierdzonego, zgodnie z procedurą, podmiotu skupującego.

Koszty inwestycji i zakupów inwestycyjnych w 2009 r. wyniosły 133.956,0 tys. zł i były niższe o 81.831,0 tys. zł (o 37,9%) od wielkości ustalonej w załączniku nr 17 znowelizowanej ustawy budżetowej na 2009 r. (215.787,0 tys. zł) i niższe o 11.334,0 tys. zł (o 7,8%) od wielkości planowanej po zmianach (145.290,0 tys. zł). Niepełna realizacja tych kosztów wynikała z niższych nakładów na: budowę i rozbudowę systemów ZSZiK oraz IRZ, obsługę PROW w łącznej kwocie 68.236,0 tys. zł, która była niższa o 2.214,0 tys. zł

(o 3,1%) od planowanej (70.450,0 tys. zł). Niższe były koszty majątkowe (zakup sprzętu informatycznego i biurowego), które wyniosły 39.521,0 tys. zł i były o 21,4% niższe od planowanych (50.296,0 tys. zł), czego powodem były przedłużające się procedury przetargowe. Koszty budowy i aktualizacji Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) wyniosły 22.648,0 tys. zł i były wyższe o 1.738,0 tys. zł (o 8,3%) od planowanych (20.910,0 tys. zł). W ramach tej pozycji planu zrealizowano projekt Transition Facility 2006-018-180.04-04 „Przygotowanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do wdrażania nowej reformy WPR” w wysokości 123,0 tys. zł, tj. na poziomie 86,0% planu (143,0 tys. zł). ARiMR była beneficjentem umowy nr 10919/JFK/PPt-DII/2008-TF2006/018-180.04.04.03 zawartej w ramach kontraktu nr 3 na realizację tego projektu. Zgodnie z zawartym porozumieniem pomiędzy ARiMR a Jednostką Finansująco-Kontraktującą (JFK) została wystawiona przez JFK księgową nota obciążeniowa nr 1/TF2006/018-180.04.04/ES/08/09 na kwotę 29.276,82 euro, co w przeliczeniu (według kursu z dnia poprzedzającego dzień dokonania płatności) wynosiło 123,0 tys. zł.

Ujemny wynik finansowy ARiMR na koniec 2009 r. wyniósł 255.386,0 tys. zł i był niższy o 21,5% od ustalonego w planie finansowym po zmianach (325.224,0 tys. zł).

W części C planu finansowego ARiMR na 2009 r. ujęto:

- nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które zostały zrealizowane w kwocie 133.956,0 tys. zł, tj. 92,2% planowanych (145.290,0 tys. zł),
- koszty z tytułu amortyzacji zostały zrealizowane w wysokości 213.883,0 tys. zł, tj. na poziomie 97,2% planu (220.000,0 tys. zł). Wartość amortyzacji uzależniona była od wielkości dokonanych nakładów na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do planowanych i zrealizowanych kosztów ogółem.

Dane o kosztach w 2009 r. przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

3.3.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w ARiMR w 2009 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 11.533 osób, co stanowiło 99,8% przyjętego do planu poziomu zatrudnienia (11.558 etatów) i było o 261 etatów (tj. o 2,3%) wyższe niż w 2008 r. (11.272 etatów).

Wydatki na wynagrodzenia zrealizowane zostały na poziomie 532.442,6 tys. zł, tj. 98,6% planowanych (539.752,0 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na etat w 2009 r. wyniosło 3.847,0 zł i było wyższe o 9,9% w porównaniu do wykonania w 2008 r. (3.498,0 zł). Osoby wchodzące w skład Kierownictwa Agencji (Prezes, Zastępcy Prezesa) w 2009 r. otrzymywały wynagrodzenie zgodnie z uregulowaniami zawartymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*²⁴.

W 2009 r., w wyniku zakończonych postępowań sądowych, ARiMR wypłaciła zwolnionym pracownikom odszkodowania w kwocie 388,2 tys. zł, tj. o 173,1 tys. zł wyższe niż w 2008 r. (215,1 tys. zł). Sądy orzekły, że rozwiązanie stosunku pracy było nieuzasadnione i naruszające przepisy prawa. Agencja wypłaciła 17 zwolnionym w latach 2005-2008 pracownikom, odszkodowania w wysokości 352,8 tys. zł²⁵. Trzem pracownikom, zwolnionym w 2009 r., wypłacono 35,4 tys. zł. Ponadto Agencja zwróciła koszty procesowe w kwocie 19,4 tys. zł, zapłaciła odsetki w kwocie 5,3 tys. zł oraz 1,7 tys. zł z tytułu wpisu i zwrotu wydatków na rzecz Skarbu Państwa.

W 2009 r. toczyło się 6 postępowań sądowych o odszkodowania z powództwa zwolnionych pracowników ARiMR. Wnioskowana kwota o odszkodowanie złożona przez byłych pracowników ARiMR wynosiła 232,0 tys. zł.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawiono w załączniku nr 2 do Informacji.

3.3.4. Pochodne od wynagrodzeń

W 2009 r. koszty składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniosły 89.446,0 tys. zł, co stanowiło 94,8% zaplanowanych (94.349,0 tys. zł). Niepełna realizacja planowanych na 2009 r. kosztów w zakresie składek wynikała z niepełnej realizacji kosztów z tytułu składek na Fundusz Pracy (FP) oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP). Na niższą realizację tych kosztów miały również wpływ ustawowe zmiany przepisów naliczania tych składek, w wyniku których od 1 stycznia 2009 r. pracodawca został zwolniony z obowiązku opłacenia składek na FP i FGŚP za pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy od pierwszego miesiąca po powrocie z tych urlopów. Ponadto od 1 lipca 2009 r. Agencja nie opłacała składek na FP i FGŚP za

²⁴ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

²⁵ Wypłacone w 2009 r. odszkodowania dotyczyły spraw z: 2005 r. – 35,0 tys. zł, 2007 r. – 86,5 tys. zł, 2008 r. – 231,3 tys. zł.

osoby, które osiągnęły wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn²⁶. Wpłaty Agencji w 2009 r. na PFRON wyniosły 8.421,0 tys. zł i były wyższe o 33,0 tys. zł od wpłat w 2008 r.

3.3.5. Zakupy towarów i usług

Szczegółowym badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 60.584,8 tys. zł (45,2%) wydatków na inwestycje (133.956,0 tys. zł). W zbadanych losowo wybranych transakcjach nie stwierdzono nieprawidłowości. Transakcje te przeprowadzone zostały zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych*.

W 2009 r., w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, zawarto 229 umów na kwotę (netto) 558.252,6 tys. zł, w tym: w Centrali ARiMR 60 (26,2%) umów na kwotę 538.295,3 tys. zł (96,4%), w Oddziałach Regionalnych - 169 (73,8%) umów na kwotę 19.957,3 tys. zł (3,6%).

W losowo wybranych do kontroli 7 postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku których zawarto umowy na łączną kwotę (brutto) 37.395,6 tys. zł, tj. 5,1% nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - *Prawo zamówień publicznych*.²⁷

W 2009 r., Prezes Agencji podjął działania zmierzające do zabezpieczenia powierzchni biurowej na potrzeby Centrali ARiMR po zakończeniu okresu dotychczasowego najmu powierzchni biurowej przy ulicy Żelaznej 59 w Warszawie, tj. po 29 grudnia 2010 r., w związku z odstąpieniem przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi od koncepcji budowy w Warszawie wspólnej siedziby dla trzech agencji funkcjonujących w sferze rolnictwa: ARiMR, ARR, ANR oraz KRUS. Decyzję o zmianie siedziby Kierownictwo ARiMR podjęło z powodu wzrostu kosztów najmu w dotychczasowej lokalizacji. Agencja ustaliła warunki funkcjonalno-przestrzenne oraz techniczno-budowlane dla nowej siedziby Centrali ARiMR po roku 2010, przygotowała koncepcję pozyskania obiektu biurowego oraz określiła przewidywane koszty tego przedsięwzięcia.

²⁶ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.), ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.).

²⁷ Prezes Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 154 pkt 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - *Prawo zamówień publicznych* przeprowadził kontrolę procesu udzielenia przez ARiMR 5 zamówień publicznych w 2009 r. (Konsolidacji systemów informatycznych, Rozwoju systemu monitorowania kredytów inwestycyjnych z dopłatami ARiMR, Kompleksowego utrzymania infrastruktury informatycznej ARiMR oraz systemów ZSZiK i PROW w sprawności eksploatacyjnej, Utrzymania w eksploatacji i modyfikacje systemu Informatycznego Agencja (SIA), Przygotowanie do druku, skład, druk i dostarczenie do Centrali i OR ARiMR własnych wydawnictw informacyjno-promocyjnych Agencji).

W lutym 2009 r. Prezes ARiMR poinformował Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rozpoczęciu działań mających na celu zabezpieczenie powierzchni biurowej dla Centrali ARiMR w Warszawie. W założeniach budżetowych na lata 2010-2012 Agencja zaplanowała koszty z tytułu najmu i dzierżawy powierzchni biurowej na: 2010 r. - 22.130,0 tys. zł, 2011 r. - 28.140,0 tys. zł, 2012 r. - 29.450,0 tys. zł. W planie finansowym na lata 2009-2011 Agencja nie planowała środków finansowych na budowę docelowej siedziby Centrali ARiMR, z powodu braku decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z art. 4 pkt 3) lit. i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*, ustawy nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem jest nabycie własności nieruchomości oraz innych praw do nieruchomości, w szczególności dzierżawy i najmu. Prezes ARiMR powołał zespół roboczy ds. pozyskania powierzchni biurowej na potrzeby Centrali ARiMR po 2010 r. Agencja zwróciła się w dniu 30 czerwca 2009 r. do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Agencji Mienia Wojskowego z zapytaniem dotyczącym posiadania w ich zasobach, nieruchomości o pożądanym parametrach na potrzeby Centrali ARiMR. W odpowiedzi Kancelaria Prezesa Rady Ministrów i Agencja Mienia Wojskowego poinformowały Agencję, że nie posiadają wolnej powierzchni biurowej (16.500 m²), która mogłaby być wykorzystana na jej potrzeby. Zespół roboczy ds. pozyskania powierzchni biurowej na potrzeby Centrali ARiMR po 2010 r. zarekomendował pozyskanie obiektu biurowego w formie najmu. Zaproszenie do składania ofert najmu powierzchni biurowej na potrzeby Centrali ARiMR w Warszawie, przeprowadzone zostało na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*²⁸. Oferty złożyło 9 podmiotów, z których 3 zakwalifikowano do etapu negocjacji. W wyniku negocjacji wybrano najkorzystniejszą pod względem finansowym ofertę najmu obiektu biurowego przy ul. Poleczki w Warszawie. Ostateczna oferta pięcioletniego najmu powierzchni biurowej (czynsz + opłata eksploatacyjna), w obecnej lokalizacji (ul. Żelazna) wynosiła 157.876,7 tys. zł i była o 82,7% wyższa od najkorzystniejszej oferty (ul. Poleczki) w wysokości 86.406,1 tys. zł. Z porównania kosztów najmu 1 m²/miesiąc powierzchni biurowej przy ul. Poleczki oraz kosztów poniesionych w 2009 r. za najem powierzchni Centrali ARiMR przy ul. Żelaznej 59 w Warszawie wynikało, że czynsz efektywny²⁹ przez cały okres najmu (65 miesięcy) wyniesie (brutto) 63,53 zł/m², natomiast czynsz efektywny

²⁸ Księga Pierwsza, Tytuł IV, Dział II - Zawarcie umowy (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

²⁹ Wyliczony z uwzględnieniem: corocznej waloryzacji narastająco na poziomie 4% przez cały okres najmu (65 miesięcy), 6 miesięcznego zwolnienia z płatności w 100% czynszu i 4 miesięcznego obniżenia czynszu o 50%, 36 miesięcznego zwolnienia z opłat za naziemne miejsca parkingowe.

w obecnej lokalizacji (według kosztów faktycznie poniesionych w 2009 r.) wyniesie 71,52 zł/m²³⁰. W wyniku negocjacji z wybranym oferentem Agencja dodatkowo uzyskała wydłużenie okresu zwolnienia z płatności czynszu o 2 miesiące oraz z opłat za miejsca parkingowe naziemne do 36 miesięcy. Wynajmujący sfinansuje też koszty zainstalowania bramek wejściowych za 366 tys. zł, zarządzania kluczami od pomieszczeń za 310,6 tys. zł oraz koszty funkcjonowania w dni robocze linii komunikacji autobusowej dla pracowników ARiMR na trasie Metro Ursynów - ul. Poleczki.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do procedur zastosowanych przy wyborze oferty najmu powierzchni biurowej Centrali ARiMR po 2010 r.

3.3.6. Wydatki majątkowe

W 2009 r. Agencja otrzymała dotację celową na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych w łącznej kwocie 94.666,0 tys. zł. Poniesione nakłady inwestycyjne ARiMR w 2009 r. w łącznej kwocie 133.956,0 tys. zł były niższe o 81.831,0 tys. zł (o 37,9%) od planowanych w załączniku 17 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009* oraz niższe o 11.334,0 tys. zł (o 7,8%) od planowanych po zmianach (145.290,0 tys. zł). Część nakładów inwestycyjnych Agencja sfinansowała z przychodów własnych (39.270,0 tys. zł).

Zrealizowane przez Agencję inwestycje i zakupy inwestycyjne dotyczyły:

- Budowy Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS). Planowane koszty w wysokości 20.909,5 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 22.648,1 tys. zł, tj. 108,3% planu.
- Dostosowania systemów informatycznych do zmian LPIS i Rejestru Gospodarstw. Planowane koszty w wysokości 5.860,8 tys. zł zostały w 100% zrealizowane.
- Zakupu sprzętu informatycznego i biurowego. Planowane koszty w wysokości 16.055,5 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 5.456,5 tys. zł, tj. 34% planu. Przedsięwzięcia związane z zakupami sprzętu nie zostały zrealizowane na założonym poziomie z uwagi na przedłużające się postępowania przetargowe (procedury odwoławcze i arbitrażowe).
- Zakupu oprogramowania informatycznego. Planowane koszty w wysokości 20.782,6 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 19.163,8 tys. zł, tj. 92,2% planu.

³⁰ Faktycznie poniesione opłaty z tytułu czynszu w przeliczeniu na 1 m² miesięcznie.

W pozycji tej zrealizowane były modyfikacje oprogramowania SI-Agencja oraz systemu gospodarki własnej Agencji. Zrealizowany został zakup i konsolidacja systemów informatycznych do obsługi finansowo-księgowej Funduszy Strukturalnych i Wspólnej Polityki Rolnej.

- Budowy systemu do obsługi WPR (modyfikacja PROW - działania delegowane i modyfikacja innych systemów informatycznych ARiMR). Zrealizowane koszty budowy tych systemów wyniosły 68.303,6 tys. zł, tj. 96,9% planu. W 2009 r. ARiMR podpisała umowę nr 85/DI/2009/2615 na wykonanie modyfikacji Systemu Informatycznego Agencja (SIA) w latach 2009-2010, w związku z koniecznością uwzględnienia w aplikacji SIA aktualnego stanu prawnego oraz zaleceń audytorów zewnętrznych dotyczących dostosowania aplikacji SIA do obsługi informatycznej: PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego i ONW dla kampanii 2009 i 2010, systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ), prowadzenia Centralnej Bazy Danych Systemu, wykonania modyfikacji SIA w zakresie modułu PA2A oraz płatności obszarowych w kontekście wzajemnej zgodności i integracji SIA z innymi systemami, świadczenia usług utrzymania środowiska aplikacyjnego oraz platformy SIA w celu zapewnienia wydajnego i bezawaryjnego działania tego środowiska aplikacyjnego. W 2009 r. na modyfikację tych systemów informatycznych ARiMR poniosła koszty w wysokości 13.647,4 tys. zł.
- Rozbudowy sieci LAN/WAN. Planowane koszty zakupu urządzeń zabezpieczających zostały zrealizowane w kwocie 9.548,5 tys. zł, tj. 100% planu.
- Realizacji projektu Transition Facility 2006/018-180.04-04 „Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR”. Planowane koszty w łącznej kwocie 143,0 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 123,0 tys. zł, tj. 86% planu.
- Pozostałe wydatki majątkowe (licencje, prawa autorskie) w łącznej kwocie 2.851,7 tys. zł zostały zrealizowane w 100% planu.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do prawidłowości wykorzystania środków na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

3.3.7. Zobowiązania

Krótkoterminowe zobowiązania Agencji na koniec 2009 r. w zakresie działalności krajowej (według danych przedbilansowych na dzień 22 lutego 2010 r.) wynosiły 296.541,2 tys. zł i były niższe o 60.996,8 tys. zł (o 17,1%) od zobowiązań wykazanych w planie po zmianach (357.538,0 tys. zł) i w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. były wyższe o 24.363,7 tys. zł (o 8,9%). Zobowiązania te dotyczyły głównie działalności pomocowej, kosztów funkcjonowania ARiMR oraz zakupów inwestycyjnych zrealizowanych w 2009 r.

Agencja wykazała zobowiązania wymagalne w kwocie 4,4 tys. zł z tytułu kosztów eksploatacyjnych Śląskiego Oddziału Regionalnego ARiMR oraz opłat za media, które zostały uregulowane z 8 i 4-dniowym opóźnieniem. Agencja nie poniosła odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań z ww. tytułów.

3.4. Rozliczenie dotacji budżetowych

W załączniku 17 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 r.* określono dotację podmiotową w wysokości 1.159.178,0 tys. zł (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 2570 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych) na działalność bieżącą ARiMR, w tym na kontynuowanie dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych w latach 1994-2008, stosowanie dopłat do oprocentowania do nowych kredytów inwestycyjnych w ramach linii kredytowych oraz dofinansowanie ponoszonych przez producenta rolnego kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich, wsparcie działalności administracyjnej grup producentów rolnych, finansowanie zalesiania gruntów rolnych oraz zadań w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, udzielenie nowych poręczeń i gwarancji (w tym poręczeń spłaty kredytów studenckich), udzielenie pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych oraz na realizację krajowej płatności do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznał też Agencji dotacje celowe na podstawie:

- umowy z dnia 26 sierpnia 2009 r. na realizację zadań określonych w art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów*

*Wiejskich*³¹ na wsparcie procesu wdrażania PROW 2007-2013 (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwa i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 2808, § 2809 - Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych), w wysokości 51.896,0 tys. zł,

- umowy z dnia 18 listopada 2009 r. na finansowanie zobowiązań w ramach zakończonego PROW 2004-2006 z tytułu działania „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej”, wynikających z decyzji wydanych do 30 czerwca 2008 r. (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 2849 - Dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych), w wysokości 9.195,0 tys. zł,
- umowy z dnia 22 kwietnia 2009 r., na inwestycje i zakupy inwestycyjne (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 6220 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych), w wysokości 94.543,0 tys. zł,
- umowy z dnia 22 października 2009 r. na finansowanie realizacji projektu Transition Facility 2006/018-180.04-04 „Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR” (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 6232 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej), w wysokości 143,0 tys. zł.

Po zmianie planu finansowego dokonanej przez Prezesa ARiMR w październiku 2009 r., w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Ministrem Finansów oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, dotacja podmiotowa na wydatki bieżące ARiMR została zwiększona o 300.004,0 tys. zł (o 25,9%) do kwoty 1.459.182,0 tys. zł, w tym o 4,0 tys. zł na dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 czerwca 1998 r. na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej dotkniętych klęską powodzi w 1997 r. Dotacja celowa na sfinansowanie zobowiązań w ramach zakończonego PROW 2004-2006 z tytułu działania

³¹ Dz. U. Nr 64, poz. 427 ze zm.

„Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej” została natomiast zmniejszona o 8.503,0 tys. zł (o 92,4%), do kwoty 692,0 tys. zł.

Z dotacji podmiotowej w wysokości 1.459.182,0 tys. zł (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01027 - ARiMR, § 2570) Agencja otrzymała 1.459.182,0 tys. zł i wydatkowała 1.459.181,0 tys. zł, tj. 100%. Z dotacji podmiotowej Agencja sfinansowała zadanie zlecone w kwocie 3,0 tys. zł na dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, dotkniętych klęską powodzi w roku 1997, na podstawie § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. *w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji*. Niewykorzystaną kwotę dotacji podmiotowej w wysokości 1,0 tys. zł Agencja przekazała na rachunek bankowy MRiRW w dniu 15 lutego 2010 r.

Dotacja celowa na realizację zadań określonych w art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich* w celu wsparcia procesu wdrażania PROW 2007-2013 została wykorzystana w wysokości 51.895,9 tys. zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 64 zł została przekazana na rachunek bankowy MRiRW w dniu 15 stycznia 2010 r.

Z dotacji celowej finansowanie zobowiązań w ramach zakończonego PROW 2004-2006 z tytułu działania „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej” Agencja otrzymała i w całości wykorzystowała 133,2 tys. zł na pokrycie zobowiązań powstałych po stronie Agencji, związanych z wydłużeniem, na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. *w sprawie szczegółowych warunków, trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich*³², terminu realizacji przedsięwzięcia objętego umową. Pozostałe środki z dotacji celowej w wysokości 559,2 tys. zł nie zostały wykorzystane w 2009 r., z powodu przedłużenia okresów niezdolności beneficjentów do pracy z przyczyn wymienionych w § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia, a także nieprzewidzianych sytuacji związanych z rezygnacją części beneficjentów z uczestnictwa w tym programie.

³² Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 142 ze zm.

Dotacja celowa w wysokości 94.543,0 tys. zł została wykorzystana przez ARiMR w 100%, zgodnie z przeznaczeniem na inwestycje i zakupy inwestycyjne oraz rozliczona w terminie określonym w umowie nr 1/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r. Środki z dotacji celowej zostały wykorzystane na budowę systemu LPIS (15.000,0 tys. zł), rozbudowę oprogramowania ZSZiK i PROW (56.043,0 tys. zł) i pozostałe nakłady majątkowe - 23.500,0 tys. zł (w tym na sprzęt informatyczny i biurowy - 5.500,0 tys. zł, oprogramowanie - 9.000,0 tys. zł, infrastrukturę techniczną - 9.000,0 tys. zł).

Dotacja celowa na finansowanie realizacji projektu Transition Facility 2006/018-180.04-04 „Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR” została wykorzystana w wysokości 123,0 tys. zł na wydatki inwestycyjne związane z optymalizacją systemu LPIS, zgodnie z zakresem rzeczowym zadania. Niewykorzystane środki w kwocie 20,0 tys. zł Agencja przekazała na rachunek bankowy MRiRW w dniu 22 grudnia 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do wykorzystania dotacji podmiotowej na wydatki bieżące oraz do wykorzystania dotacji celowych.

W zakresie programów współfinansowanych ze środków UE, Agencja otrzymała przyznane decyzjami Ministra Finansów dotacje celowe i rozwojowe do wysokości ogółem 5.671.804,5 tys. zł, w tym na:

- zadania WPR, tj.: uzupełniające płatności obszarowe - 3.803.602,2 tys. zł, pomoc dla grup na wstępne pozwolenia - 103.808,3 tys. zł, przejściową płatność z tytułu owoców miękkich - 19.570,0 tys. zł (część 33 - Rozwój wsi, dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01036 - Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, § 2849);
- SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” - 57.390,8 tys. zł (część 33 - Rozwój wsi, dział 010, rozdział 01036, § 2849);
- SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” - 39.396,2 tys. zł (część 32 - Rolnictwo, dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo, rozdział 05009 - Rybołówstwo i przetwórstwo ryb, § 2849);
- realizację PO „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, tj. finansowanie tego Programu - 107.004,8 tys. zł (część 62 - Rybołówstwo, dział 050, rozdział 05011 - Program Operacyjny Zrównoważony rozwój

sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów bałtyckich 2007-2013, § 2848, § 2008) oraz współfinansowanie Programu - 35.668,2 tys. zł (część 62 - Rybołówstwo, dział 050, rozdział 05011, § 2849, § 2009);

- współfinansowanie PROW 2007-2013 - 1.505.364,0 tys. zł (część 33 - Rozwój wsi, dział 010, rozdział 01027 - ARiMR, § 2849).

Rozliczenie środków budżetowych (według danych z ksiąg rachunkowych na dzień 26 lutego 2010 r.) na realizację zadań, nieujętych w planie finansowym ARiMR na 2009 r., przedstawia się następująco:

- Na zadania WPR, tj. uzupełniające płatności obszarowe, płatności (pomniejszone o zwroty do 15 lutego 2010 r.) wyniosły 3.803.500,4 tys. zł (100% zapotrzebowanych), z czego 634.772,6 tys. zł stanowiły środki ujęte w *rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego*³³ (zwane dalej środkami niewygasającymi); pomoc dla grup na wstępne pozwolenia - 103.797,4 tys. zł (100% zapotrzebowanych); przejściową płatność z tytułu owoców miękkich - 19.570,0 tys. zł (100% zapotrzebowanych).
- Na zobowiązania PROW 2004-2006 (Działanie „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej”) wykorzystano 133,2 tys. zł, tj. 100% zapotrzebowania.
- Na zadania PROW 2007-2013 wykorzystano 1.505.491,8 tys. zł, tj. 99,9% zapotrzebowania, z czego 537.506,0 tys. zł stanowiły środki niewygasające.
- Na zadania SPO „Restrukturyzacja 2004-2006” wykorzystano 57.390,8 tys. zł, tj. 100% zapotrzebowania, z czego 56.304,0 tys. zł stanowiły środki niewygasające.
- Na zadania SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” wykorzystano 39.393,3 tys. zł, tj. 100% zapotrzebowania, z czego 25.868,0 tys. zł stanowiły środki niewygasające.
- Na zadania PO „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” wykorzystano 35.667,6 tys. zł (współfinansowanie krajowe) oraz 107.002,7 tys. zł (na finansowanie UE), tj. 100% zapotrzebowania.

Prefinansowanie zadań WPR realizowane było w ramach pożyczki udzielonej na podstawie umowy Nr ARiMR-1/2008 zawartej pomiędzy Ministrem Finansów i Agencją w dniu 30 grudnia 2008 r. Pożyczka na prefinansowanie zadań WPR przekazywana była w transzach wynikających z zapotrzebowań ARiMR, przekazanych Ministrowi Finansów w trybie określonym w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 22 stycznia 2007 r.

³³ Dz. U. z 2008 r. Nr 224, poz. 1478.

w sprawie warunków i trybu przekazywania na rachunek bankowy agencji płatniczej środków na realizację wspólnej polityki rolnej³⁴ i z dnia 3 marca 2009 r. w sprawie przekazywania na rachunek bankowy agencji płatniczej środków na realizację wspólnej polityki rolnej³⁵. Kwota wykorzystanych środków w 2009 r., w ramach pożyczki na prefinansowanie, na realizację płatności na rzecz beneficjentów wyniosła 11.885.569,4 tys. zł i stanowiła 95% limitu ustalonego w umowie (do 12.500.000,0 tys. zł), w tym na refundację poniesionych wydatków w ramach PROW 2007-2013 (5.033.740,9 tys. zł) oraz 6.851.828,5 tys. zł w ramach WPR. W dniu 12 stycznia 2010 r. Agencja przekazała niewykorzystane środki na rachunek bankowy Ministerstwa Finansów w kwocie 379,4 tys. zł z tego niewykorzystane środki na zadania w ramach PROW 2007-2013 w kwocie 132,8 tys. zł oraz w ramach WPR w kwocie 246,6 tys. zł.

W 2009 roku ARiMR otrzymała z Ministerstwa Finansów 7.684.496,7 tys. zł na spłatę pożyczki na prefinansowanie, z czego na spłatę na prefinansowanie WPR 4.941.902,8 tys. zł i na spłatę na prefinansowanie PROW 2007-2013 kwotę 2.742.593,8 tys. zł. W 2009 r. Agencja przekazała na rachunek bankowy Ministerstwa Finansów środki na spłatę pożyczki w kwocie zgodnej z otrzymaną. Spłata pożyczki nastąpiła z wydatków budżetu państwa, w wysokości otrzymanych środków z Komisji Europejskiej.

3.5. Realizacja programów finansowanych ze środków UE

Poza zadaniami wynikającymi z planu finansowego, ARiMR realizowała również zadania wynikające z: WPR, PROW 2007-2013, SPO i PO współfinansowane ze środków UE, a także z dotacji celowych budżetu państwa oraz pożyczki udzielonej przez Ministra Finansów, na podstawie umowy Nr ARiMR-1/2008 z dnia 30 grudnia 2008 r.

Na realizację programów współfinansowanych ze środków UE, tj. WPR, PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, SPO i PO wydatkowano łącznie 17.875.282,5 tys. zł, w tym środki UE w kwocie 12.310.430,1 tys. zł oraz środki krajowe w kwocie 5.564.852,4 tys. zł.

Płatności bezpośrednie - W ramach kampanii 2009 r. Agencja rozpatrzyła 1.245.233 wniosków, co stanowiło 89% wszystkich obsługiwanych wniosków (1.395.661). Powierzchnia referencyjna w 2009 r. wyniosła odpowiednio: JPO - 14.337,0 tys. ha, UPO - inne rośliny

³⁴ Dz. U. Nr 14, poz. 87.

³⁵ Dz. U. Nr 40, poz. 325.

9.513,1 tys. ha, UPO - chmiel historyczny³⁶ 2,2 tys. ha, UPO - chmiel 2,3 tys. ha, UPO - płatności zwierzęce 2,3 tys. ha, płatności do upraw roślin energetycznych 51,7 tys. ha, płatność z tytułu owoców miękkich 48,0 tys. ha. Ilość referencyjna dla płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego obowiązująca w 2009 r. wynosiła dla płatności cukrowej 12.660,4 tys. ton, dla płatności do pomidorów 170,2 tys. ha.

W 2009 r. w ramach Jednolitej Płatności Obszarowej zrealizowano płatności w kwocie ogółem 5.966.022,5 tys. zł ze środków unijnych, w tym z kampanii: 2004 r. - 46,2 tys. zł, 2005 r. - 111,9 tys. zł, 2006 r. - 568,7 tys. zł, 2007 r. - 3.098,8 tys. zł, 2008 r. - 2.373.053,1 tys. zł, 2009 r. - 3.589.123,8 tys. zł.

W ramach Uzupełniającej Płatności Obszarowej (UPO) w 2009 r. zrealizowano płatności ze środków krajowych na kwotę w wysokości 3.803.405,5 tys. zł³⁷, w tym:

- UPO - inne rośliny na kwotę 3.059.184,5 tys. zł, w tym z kampanii: 2004 r. zrealizowano płatności na kwotę 40,5 tys. zł, 2005 r. - 81,6 tys. zł, 2006 r. - 528,2 tys. zł, 2007 r. - 1.586,0 tys. zł, 2008 r. - 1.284.903,5 tys. zł, 2009 r. - 1.772.044,6 tys. zł. Ponadto, w ramach UPO „inne rośliny”, zrealizowano płatności ze środków unijnych w kwocie 142,1 tys. zł;
- UPO - płatności zwierzęce na kwotę ogółem 741.575,2 tys. zł, w tym z kampanii: 2007 r. - 880,5 tys. zł, 2008 r. - 331.596,4 tys. zł, 2009 r. - 409.098,3 tys. zł;
- UPO - chmiel na kwotę 2.645,8 tys. zł, w tym z kampanii 2007 r. - chmiel historyczny - 10,2 tys. zł, 2008 r. - 822,8 tys. zł, chmiel historyczny oraz chmiel - 596,9 tys. zł, 2009 r. - 761,5 tys. zł, chmiel historyczny oraz chmiel - 454,4 tys. zł.

³⁶ Płatność niezwiązana z produkcją, przysługująca do powierzchni uprawy chmielu, do której została przyznana płatność w 2006 r.

³⁷ Środki współfinansowania krajowego wynikające z zapotrzebowań na rzecz beneficjentów na uzupełniające płatności obszarowe przekazane przez ARiMR do MRiRW wynosiły 3.803.602,1 tys. zł. Różnicę pomiędzy kwotą zrealizowanych płatności ze środków krajowych a kwotą wynikającą z zapotrzebowań, tj. w wysokości 196,7 tys. zł stanowiły: zwroty bankowe dotyczące PROW 2004-2006, zwroty bankowe wystornowane (środki współfinansowania krajowego pochodzące ze zwrotów bankowych przeznaczonych na realizację płatności), środki współfinansowania krajowego pochodzące ze zwrotów bankowych płatności lat ubiegłych przekazane do MRiRW w 2009 r., środki współfinansowania krajowego pozostające na rachunku bankowym ARiMR na dzień 31 grudnia 2009 r. zwrócone na rachunek wydatków budżetowych MRiRW, środki współfinansowania krajowego odzyskane lub zwrócone przez beneficjentów przeznaczone na realizację płatności.

W 2009 r. uzupełniające płatności obszarowe realizowane były na podstawie Decyzji Komisji z dnia 22 czerwca 2009 r. zatwierdzającej przyznanie krajowych uzupełniających płatności bezpośrednich w Polsce za rok 2009 i w ramach pułapów określonych w ww. Decyzji. Kurs euro dla płatności bezpośrednich, określony zgodnie z art. 3 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1913/2006 na rok 2008 wynosił 3,3967 zł, natomiast na rok 2009 wynosił 4,2295 zł.

W 2009 r. Agencja dokonała płatności z tytułu cukru ze środków UE w wysokości ogółem 615.170,5 tys. zł, w tym z kampanii: 2006 r. - 0,9 tys. zł, 2007 r. - 193,6 tys. zł, 2008 r. - 275.219,7 tys. zł, 2009 r. - 339.756,3 tys. zł.

Płatności ze środków UE na dopłaty do upraw energetycznych w 2009 r. zrealizowano w kwocie ogółem - 7.474,9 tys. zł, w tym z kampanii: 2007 r. - 36,3 tys. zł, 2008 r. - 6.777,7 tys. zł, 2009 r. - 660,9 tys. zł.

Na oddzielną płatność z tytułu owoców i warzyw wykorzystano środki UE w kwocie ogółem 24.170,1 tys. zł, w tym z kampanii: 2008 r. - 10.443,3 tys. zł, 2009 r. - 13.726,8 tys. zł.

Z tytułu przejściowej płatności z tytułu owoców miękkich wykorzystano środki w kwocie ogółem 46.046,9 tys. zł, w tym ze środków UE - 26.476,9 tys. zł oraz środków krajowych - 19.570,0 tys. zł. W ramach kampanii 2008 r. zrealizowano płatności na kwotę ogółem 37.055,3 tys. zł, z czego ze środków UE - 21.306,8 tys. zł oraz ze środków krajowych - 15.748,5 tys. zł. W ramach kampanii 2009 r. zrealizowano płatności na kwotę ogółem 8.991,5 tys. zł, z czego ze środków UE - 5.170,1 tys. zł oraz ze środków krajowych - 3.821,4 tys. zł.

Wspólna Organizacja Rynku Owoców i Warzyw - na koniec 2009 r. uprawnionych do ubiegania się o pomoc finansową było 20 uznanych organizacji producentów oraz 145 wstępnie uznanych grup producentów. W 2009 r. wydano 191 decyzji przyznających pomoc i wypłacono kwotę 317.096,4 tys. zł, w tym ze środków UE - 213.299,0 tys. zł i ze środków krajowych - 103.797,4 tys. zł.

Organizacja Wspólnego Rynku Produktów Rybnych – w 2009 r. 5 organizacji producentów rybnych otrzymało pomoc finansową z tytułu przygotowania programu operacyjnego na łączną kwotę 286,4 tys. zł, tj. 79,8% planowanej 359,0 tys. zł.

PROW 2007-2013 - z 22 działań, 9 było wdrożonych przez ARiMR do 2008 r., 5 działań wdrożono w 2009 r. (Korzystanie z usług doradczych, Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności, Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Pomoc Techniczna), a 8 działań delegowanych, po otrzymaniu w 2009 r. akredytacji przyznanej przez Ministra Finansów, było wdrażanych przez samorządy województw, Agencję Rynku Rolnego (ARR) i Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

W ramach PROW 2007-2013 złożono 2.632.851 wniosków, wydano 2.376.292 decyzje i umowy na kwotę 14.959.253,1 tys. zł, co stanowi 22,2% limitu finansowego programu. W 2009 r.³⁸ wydatkowano 6.539.420,7 tys. zł, w tym ze środków UE - 5.033.928,9 tys. zł, a środków krajowych - 1.505.491,8 tys. zł.

W latach 2007-2009, wykorzystanie środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), przeznaczonych na sfinansowanie działań w ramach PROW 2007-2013 wyniosło 2.220.073,6 tys. euro, co stanowiło 16,8% środków przewidzianych na realizację programu (13.230.038,2 tys. euro). Wykorzystanie rocznych alokacji środków EFRROW, w stosunku do zrealizowanych płatności dla 2007 r. wyniosło 100% (1.989.717,8 tys. euro), a dla 2008 r. - 11,9% (230.355,7 tys. euro), w stosunku do rocznej alokacji.

Wykorzystanie środków finansowych EFRROW na poziomie 16,8% spowodowane było m.in. uzyskaniem przez ARiMR akredytacji jako agencji płatniczej dla 5 działań dopiero w okresie od 22 czerwca do 23 listopada 2009 r.

PO „Zrównoważony rozwój rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013” - w ramach programu w 2009 r. złożono 4.752 wnioski na kwotę 1.242.343,9 tys. zł, zawarto 1.722 umowy na łączną kwotę 298.712,2 tys. zł i zrealizowano 1.777 projekty na kwotę 142.670,2 tys. zł, z czego środki UE stanowiły 75%, tj. 107.002,7 tys. zł i zostały wykorzystane w 100% w stosunku do środków zaplanowanych na 2009 r.

Do dnia 31 grudnia 2009 r. przyjęto 5.487 wniosków o pomoc finansową na łączną kwotę stanowiącą 51,3% limitu finansowego dla całego programu. Podpisano łącznie 2.431 umów na kwotę 355.057,2 tys. zł, co stanowiło 14,0% limitu finansowego i zrealizowano 3.730 płatności na kwotę 197.926,4 tys. zł, Zrealizowane wydatki poniesione w ramach programu na kwotę 36.286,4 tys. euro, stanowiły 4,9% limitu środków finansowych z Europejskiego Funduszu Rybackiego (limit finansowy UE wynosi 734.092,6 tys. euro). Wykorzystanie rocznej kwoty alokacji środków dla 2008 r. w wysokości 120.001,7 tys. euro w stosunku do zrealizowanych płatności, wyniosło 30,2%.

Realizacja Sektorowych Programów Operacyjnych: „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, „Rybołówstwo

³⁸ Środki krajowe wypłacone w 2009 r. wyłącznie przez ARiMR. Kwota wydatków PROW 2007-2013 nie uwzględnia kompensat.

i przetwórstwo ryb 2004-2006” zostały zakończone 30 czerwca 2009 r.³⁹. Stopień wykorzystania środków na działania objęte programami finansowanymi w ramach ww. Funduszy Strukturalnych UE:

SPO „Restrukturyzacja 2004-2006” - w 2009 r. zostały zrealizowane przez Agencję płatności na rzecz beneficjentów w wysokości ogółem 201.685,4 tys. zł, w tym ze środków UE⁴⁰ - 144.294,6 tys. zł, ze środków krajowych - 57.390,8 tys. zł. Do 30 czerwca 2009 r. w odniesieniu do 7 działań wdrażanych przez ARiMR złożono 1 wniosek w ramach działania „Pomoc Techniczna” na kwotę 20.816,3 tys. zł, na którą zawarto umowę. Beneficjentom działań wdrażanych przez urzędy marszałkowskie i FAPA Agencja wypłaciła 6.352,7 tys. zł.

Agencja w latach 2004-2009 na realizację działań zrealizowała płatności na kwotę ogółem 6.582.336,3 tys. zł, w tym ze środków UE - 4.541.192,0 tys. zł, ze środków krajowych - 2.041.144,2 tys. zł. Zrealizowane wydatki poniesione w ramach limitu finansowego współfinansowania UE na kwotę 1.212.261,3 tys. euro, stanowiły 101,6% limitu finansowego UE (1.192.689,2 tys. euro). Różnica pomiędzy środkami faktycznie rozliczonymi, a limitem finansowym UE wynikała z różnic kursowych, a w przypadku Pomocy Technicznej z nadkontraktacji, na którą została wyrażona zgoda Instytucji Zarządzającej.

SPO „Rybołówstwo 2004-2006” - w 2009 r. złożono 108 wniosków na kwotę 43.495,0 tys. zł, zawarto 86 umów na łączną kwotę 32.987,7 tys. zł i zrealizowano 354 płatności na kwotę 210.253,3 tys. zł, w tym ze środków UE - 170.857,2 tys. zł i krajowych - 39.396,2 tys. zł. Realizacja wydatków była wyższa o 15.332,3 tys. zł (o 107,9%) w stosunku do planu. Głównymi powodami wyższych wydatków było przesunięcie płatności z 2008 r. na 2009 r. ze względu na przedłużającą się realizację inwestycji przez beneficjentów oraz zwiększenie dostępnego limitu na działania w Programie, po wzroście kursu euro. Według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. przyjęto 4.893 wnioski o pomoc finansową na łączną kwotę 1.581.126,2 tys. zł. W ramach SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” zrealizowano płatności dla 4.094 zakończonych projektów na kwotę 1.002.469,9 tys. zł, w tym ze środków UE - 757.477,3 tys. zł. Wydatki poniesione

³⁹ Po uprzednim przedłużeniu terminu kwalifikowalności wydatków dla programów decyzją Komisji Europejskiej z 18 lutego 2009 r.

⁴⁰ Dla płatności w ramach programów SPO „Restrukturyzacja 2004-2006” i SPO „Rybołówstwo 2004-2006” kurs wymiany walut ustala się co miesiąc według kursu NBP z dnia przekazania środków na konto agencji płatniczej.

w ramach tego programu na kwotę 195.038,9 tys. euro, stanowiły 97,8% limitu finansowego UE (199.413,1 tys. euro).

3.6. Inne ustalenia kontroli

Kontrolę wewnętrzną i audyt wewnętrzny przeprowadzały w Agencji wyznaczone do tego celu komórki organizacyjne kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. Komórki te działały na podstawie zatwierdzonych przez Prezesa ARiMR procedur, trybu postępowania, a także okresowych planów kontroli. Departament Kontroli Wewnętrznej (DKW) przeprowadził 17 kontroli dotyczących m.in. prawidłowości: zawarcia 3 umów informatycznych, postępowania w sprawie odzyskiwania kwot płatności bezpośrednich nienależnie lub nadmiernie przekazanych, rozpatrywania skarg i wniosków, weryfikacji przez Biuro Wsparcia Inwestycyjnego wniosków o płatność złożonych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz 36 kontroli doraźnych. W 2009 r. do Departamentu Kontroli Wewnętrznej wpłynęło 1.396 skarg i wniosków, z czego 119 rozpatrzono pozytywnie, 488 negatywnie, w toku rozpatrywania pozostało 70. Pozostałe 719 pozostawiono bez rozpatrzenia bądź też przekazano do rozpatrzenia wg kompetencji. Departament Audytu Wewnętrznego zrealizował 14 zadań audytowych w zakresie m.in.: cross compliance⁴¹ - płatności obszarowe do gruntów rolnych, kontroli na miejscu w ramach Wspólnej Organizacji Rynku Rybnego, PROW 2007-2013, poprawności wprowadzenia do systemu IT⁴² wniosków z działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, realizacji procesu weryfikacji wniosków w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”, identyfikacji i rejestracji zwierząt, realizacji płatności w ramach działań delegowanych, kontroli administracyjnych dla trzech działań w ramach PROW 2007-2013. Kontrola stwierdziła, że funkcjonujące w strukturze ARiMR komórki organizacyjne kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego podejmowały działania zmierzające do usuwania stwierdzonych nieprawidłowości w podmiotach współpracujących z Agencją, jak również do usprawnień organizacji pracy wewnątrz Agencji, poprzez kierowanie do jednostek wystąpień, wniosków pokontrolnych i rekomendacji. Ponadto wyniki kontroli przedkładano departamentom merytorycznym ARiMR, w celu ich wykorzystania do dalszego prowadzenia spraw. Departamenty kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego monitorowały realizację wniosków pokontrolnych i rekomendacji.

⁴¹ Zasada współzależności (cross compliance).

⁴² Systemu informatycznego (Information Technology).

W 2009 r. w ARiMR przeprowadzono 12 audytów zewnętrznych, w tym:

- 6 przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w zakresie: płatności końcowej ze środków Instrumentu Finansowego Wsparcia Rybołówstwa na rzecz Polski; poświadczenia wiarygodności Prezesa ARiMR za 2008 r. oraz 2009 r. - kontrola finansowa EFRG (2 audyty); programu Leader; procedury rozliczenia rachunków (poświadczenia wiarygodności) oraz kontroli procedury rozliczenia rachunków (poświadczenia wiarygodności kierownika agencji płatniczej); programu rolnośrodowiskowego;
- 4 przez Komisję Europejską w zakresie: systemu zarządzania, kontroli i sankcji stosowanych dla działań osi 1 i 2 PROW 2007-2013 oraz PROW 2004-2006; rozliczania rachunków w dziedzinie pomocy obszarowej oraz rozwoju obszarów wiejskich, na podstawie art. 31 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania Wspólnej Polityki Rolnej⁴³;
- 2 przez Ministerstwo Finansów w zakresie: celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami pochodzącymi z UE i wywiązywania się z warunków finansowania pomocy w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”; kosztów kwalifikowanych SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”.

Po kontroli Najwyższej Izby Kontroli dotyczącej wykonania planu finansowego ARiMR w 2008 r. sformułowany wniosek w zakresie podjęcia działań w celu efektywniejszego wykorzystania środków EFRROW w ramach PROW 2007-2013 oraz środków EFR w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, został zrealizowany. Wniosek dotyczący usprawnienia procesu planowania nakładów inwestycyjnych jest w trakcie realizacji - opracowano projekt procedury „Sporządzanie i kontrolowanie realizacji planu rzeczowo - finansowego w Departamencie Informatyki” w zakresie eksploatacji systemów IT, obejmujący nakłady majątkowe i usługi utrzymania w obszarze IT.

3.7. Ustalenia innych kontroli

3.7.1. Kontrole NIK

W 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w ARiMR kontrole w zakresie:

⁴³ Dz. U. UE L 209 z 11 sierpnia 2005 r.

- realizacji płatności rolnośrodowiskowych, dotyczących rolnictwa ekologicznego w Polsce (P/09/106). Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r. NIK oceniła pozytywnie realizację przez Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa płatności rolnośrodowiskowych dotyczących rolnictwa ekologicznego. W kontroli stwierdzono, że we wszystkich 24 skontrolowanych biurach powiatowych ARiMR wystąpiły opóźnienia w wydawaniu decyzji o płatności rolnośrodowiskowe dotyczące rolnictwa ekologicznego, w stosunku do terminów określonych w rozporządzeniach: Rady Ministrów⁴⁴ oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁴⁵. NIK wystosowała wnioski do Prezesa ARiMR o usprawnienie obiegu dokumentów związanych z płatnościami rolnośrodowiskowymi w zakresie rolnictwa ekologicznego i poprawienia funkcjonalności systemu informatycznego do ich obsługi oraz przeprowadzania kontroli na miejscu w terminach wynikających z rocznego planu kontroli.
- funkcjonowania systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt na terenie województwa małopolskiego (K/08/006) – kontrola doraźna Delegatury NIK w Krakowie. Badaniami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. oraz pierwszy kwartał 2009 r. NIK stwierdziła, że system IRZ uległ istotnemu usprawnieniu, ale w dalszym ciągu nie zostało zapewnione bezpieczeństwo w obrocie zwierzętami gospodarskimi. NIK wystosowała wnioski do Prezesa ARiMR o aktualny wykaz zwierząt zaewidencjonowanych w systemie IRZ, zintensyfikowania działań w celu wyjaśnienia rozbieżności w zgłoszeniach zwierząt oraz o podejmowanie działań wobec osób uchylających się od wykonania nakazów w decyzjach administracyjnych powiatowych lekarzy.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała realizację zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych na lata 2004-2006 (P/09/004)⁴⁶.

⁴⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809 ze zm.).

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 34, poz. 200).

⁴⁶ Procedura kontrolna nie została jeszcze zakończona. Informacja o wynikach kontroli zostanie opublikowana w czerwcu 2010 r.

3.7.2. Audyt Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej

W wyniku audytu przeprowadzonego w ARiMR przez Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów, w zakresie operacji realizowanych przez Agencję na rzecz Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w roku finansowym od 16 października 2008 r. do 15 października 2009 r., Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, jako Organ Certyfikujący, wydał certyfikat bez zastrzeżeń dla rocznych rachunków EFRG oraz EFRROW Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ponadto w dniu 1 lutego 2010 r. wydał opinię bez zastrzeżeń w sprawie poświadczenia wiarygodności rocznych rachunków EFRG oraz EFRROW.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Protokół

Prezes ARiMR nie zgłosił zastrzeżeń do protokołu kontroli i podpisał go w dniu 26 marca 2010 r.

4.2. Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa ARiMR w dniu 16 kwietnia 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym przedstawiła Prezesowi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wnioski pokontrolne dotyczące wnikliwego analizowania stanu faktycznego przed podejmowaniem decyzji związanych z wypowiedaniem stosunku pracy pracownikom ARiMR oraz podjęcia działań w celu wyeliminowania przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań.

W odpowiedzi z dnia 23 kwietnia 2010 r. na wystąpienie pokontrolne, Prezes ARiMR stwierdził m.in., że:

- wszystkim dyrektorom komórek/jednostek organizacyjnych zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania terminowego regulowania zobowiązań finansowych ARiMR.
- zobowiązał Dyrektora Departamentu Zarządzania Zasobami Ludzkimi do wnikliwego i rzetelnego analizowania stanu faktycznego przed podejmowaniem decyzji związanych z wypowiedaniem stosunku pracy pracownikom ARiMR.

Powyższe zalecenia Prezesa ARiMR będą weryfikowane w ramach planowych i doraźnych kontroli przeprowadzanych przez podległe służby kontrolne.

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Wstępna realizacja planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2009 rok (w układzie załącznika nr 17 do ustawy budżetowej na 2009 r.) według stanu ksiąg rachunkowych na dzień 28 lutego 2010 r.

Część A

Lp.	Treść	Wykonanie 2008 r.	2009 r.			6:3	6:4	6:5
			Plan (Ustawa budżetowa na 2009 Zał. 17)	Plan po zmianach	Wstępne wykonanie na dzień 31.12.2009r.			
w tys. zł						w %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	PRZYCHODY OGÓŁEM	1.880.688	1.375.060	1.666.187	1.666.337	88,6	121,2	100,0
1.	Dotacja z budżetu państwa	1.762.758	1.314.955	1.606.456	1.605.876	91,1	122,1	100,0
1.1	dotacja podmiotowa	396.953	1.159.178	1.459.182	1.459.181	367,6	125,9	100,0
1.2	dotacja celowa	1.226.053	61.091	52.588	52.029	4,2	0,0	98,9
1.3	dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne	139.752	94.686	94.686	94.666	67,7	100,0	100,0
2.	Przychody własne	47.356	35.469	35.095	35.825	75,7	101,0	102,1
2.1	dywidendy i udziały w zysku	45	45	495	495	1100,0	1100,0	100,0
2.2	odsetki	25.784	18.521	15.765	17.659	68,5	95,3	112,0
2.3	inne	21.527	16.903	18.835	17.671	82,1	104,5	93,8
3.	Pozostałe przychody	70.574	24.636	24.636	24.636	34,9	100,0	100,0
3.1	w tym z budżetu państwa	70.574	24.636	24.636	24.636	34,9	100,0	100,0
II	KOSZTY OGÓŁEM	2.178.142	2.265.034	1.991.411	1.921.723	88,2	84,8	96,5
1.	Koszty według rodzaju	962.177	1.155.778	1.082.769	1.046.312	108,7	90,5	96,6
1.1	amortyzacja							
1.2	materiały i energia	34.950	39.599	36.755	32.530	93,1	82,1	88,5
1.3	remonty	2.408	1.514	1.153	1.084	45,0	71,6	94,0
1.4	pozostałe usługi obce	335.797	412.531	366.905	356.867	106,3	86,5	97,3
1.5	podatki i opłaty	8.873	9.489	9.369	8.913	100,5	93,9	95,1
1.6	wynagrodzenia	473.672	539.752	539.752	532.443	112,4	98,6	98,6
1.7	składki od wynagrodzeń	79.958	94.349	94.349	89.446	111,9	94,8	94,8
1.8	pozostałe, w tym m.in.:	26.519	58.544	34.486	25.029	94,4	42,8	72,6
1.8.1	odpisy na ZFŚS							
1.8.2	szkolenia							
1.8.3	delegacje krajowe							
2.	Środki przekazane na realizację zadań bieżących dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	1.016.011	893.469	763.352	741.455	73,0	83,0	97,1
2.1	dopłaty do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych	716.134	610.544	515.496	504.014	70,4	82,6	97,8
2.2	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych	201.424	172.507	138.374	132.793	65,9	77,0	96,0
2.3	dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	46.484	55.000	58.200	57.147	122,9	103,9	98,2
2.4	wsparcie działalności	797	85	69	63	7,9	74,1	91,3

Lp.	Treść	Wykonanie 2008 r.	2009 r.			6:3	6:4	6:5
			Plan (Ustawa budżetowa na 2009 Zał. 17)	Plan po zmianach	Wstępne wykonanie na dzień 31.12.2009r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	administracyjnej grup producentów rolnych							
2.5	finansowanie zalesiania gruntów rolnych	39.490	41.500	40.808	40.807	103,3	98,3	100,0
2.6	działalność informacyjno- promocyjna	2.724	3.246	2.858	2.399	88,1	73,9	83,9
2.7	finansowanie zadań w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt	358	538	389	382	106,7	71,0	98,2
2.8	realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	0	1.583	748	28	0,0	1,8	3,7
2.9	Transition Facility 2006/018- 180.04-04 Przygotowanie ARiMR do wdrażania nowej WPR	955	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2.10	pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych	0	150	74	14	0,0	9,3	18,9
2.11	realizacja krajowej płatności do powierzchni upraw rzepaku wykorzystywanego na cele energetyczne	7.645	8.316	6.336	3.808	49,8	45,8	60,1
2.12	rezerwa na wydatki z tytułu Programu SAPARD	0	0	0	0	-	-	-
3.	Środki przekazane na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	199.954	215.787	145.290	133.956	67,0	62,1	92,2
4.	Koszty finansowe							
4.1	inne							
III	WYNIK	-297.454	-889.974	-325.224	-255.386	85,9	28,7	78,5
IV	ŚREDNIOROCZNA LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)	11.272	11.558	11.558	11.533	102,3	99,8	99,8

Część B dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2008 r. (realizacja)	Plan na dzień 31.12.2009 r. (Ustawa budżetowa na 2009 Zał. 17)	Plan na dzień 31.12.2009 r. (po zmianach)	Wstępne wykonanie na 31.12.2009 r.	6:3	6:4	6:5
		w tys. zł				w %		
		1	2	3	4	5	6	7
	AKTYWA	854.705	590.784	500.287	534.056	62,5	90,4	106,7
1.	AKTYWA TRWAŁE	558.319	574.106	483.609	476.795	85,4	83,0	98,6
1.1	Akcje i udziały	114.252	114.252	114.252	114.521	100,2	100,2	100,2
2.	AKTYWA OBROTOWE	296.386	16.678	16.678	57.261	19,3	343,3	343,3
2.1	Środki pieniężne	283.628	4.500	4.500	39.303	13,9	873,4	873,4
2.2	Należności krótkoterminowe	12.178	12.178	12.178	16.757	137,6	137,6	137,6
	ZOBOWIĄZANIA według wartości nominalnej	272.177	922.288	357.538	296.541	109,0	32,2	82,9
1.	Zobowiązania wymagalne	0	644.906	108.988	4	-	0,0	0,0

Część C Informacja dodatkowa

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r.	2008r.			6:3	6:4	6:5
			Plan (Ustawa budżetowa na 2009 Zał. 17)	Plan po zmianach	Wstępne wykonanie na dzień 31.12.2009 r.			
			w tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Przychody z tytułu sprzedaży środków trwałych	289	50	1.000	964	333,6	1928,0	96,4
2.	Wartość nieodpłatnie przekazanych środków trwałych	0	20	20	771	0,0	3855,0	3855,0
3.	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	199.954	215.787	145.290	133.956	67,0	62,1	92,2
4.	Amortyzacja	247.405	200.000	220.000	213.883	86,5	106,9	97,2

Załącznik nr 2

Zatrudnienie i wynagrodzenia*

Lp.	Wyszczególnienie	wykonanie 2008 r.			2009 r.					10:5
		Przeciętne zatrudnienie w osobach w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne wynagrodzenie brutto przypadające na etat	Plan		Wykonanie			
					Zatrudnienie etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne zatrudnienie w osobach w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie	Przeciętne wynagrodzenie brutto przypadające na etat	
osoby	tys. zł	zł	osoby	tys. zł	osoby	tys. zł	zł	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	ARiMR OGÓLEM	11272	473132	3498	11558	539752	11533	532442,6	3847	110,0
1.	Centrala w tym:	1372	90459	5494	1452	106339	1350	95770,3	5912	107,6
1.1	Prezes	1,1	292	22087	1	239	1	233,5**	19458	88,1
1.2	Zastępcy Prezesa	3,4	757	18552	5	1195	4,9	1028,6	17493	94,3
1.3	Pracownicy Centrali	1367,5	89410	5448	1446	104905	1344,1	94508,2	5859	107,5
2.	Pracownicy Oddziałów Regionalnych	2720	121801	3732	2950	143936	2970	144984,7	4068	109,0
3.	Pracownicy Biur Powiatowych	7180	260872	3028	7156	289477	7213	291687,6	3370	111,3

* wynagrodzenie bez nagród jubileuszowych i odpraw (kolumny 4,5,7,9 i 10).

** na wynagrodzenie Prezesa w 2009 r. w kwocie 233,5 tys. zł składa się wynagrodzenie, odwołanego z dniem 25.03.2009 r. Prezesa ARiMR Dariusza Wojtasika, w kwocie 86,8 tys. zł (z czego 23,5 tys. zł stanowi ekwiwalent za urlop) oraz wynagrodzenie Prezesa ARiMR Tomasza Kołodzieja za okres 23.03.2009-31.12.2009 r. w kwocie 146,7 tys. zł.

Załącznik nr 3

Kalkulacja oceny końcowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Oceny wykonania planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonano stosując kryteria⁴⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Przychody D: 1.666.337 tys. zł

Koszty W: 1.921.723 tys. zł

Łączna kwota G : 3.588.060 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,4644$

Waga kosztów w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,5356$

Nieprawidłowości w przychodach: nie wystąpiły

Ocena cząstkowa przychodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w kosztach: nie wystąpiły

Ocena cząstkowa kosztów: pozytywna (5)

Wynik końcowy $Wk = (5 \times 0,4644 + 5 \times 0,5356) = 5,0$

Ocena końcowa – pozytywna

⁴⁷ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 4

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Minister Finansów
9. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
13. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa